

Előkészítő: Pap-Szabó Katalin	NYILVÁNOS ülés
Véleményező bizottságok: Területfejlesztési Bizottság	A döntéshozatal egyszerű többséget igényel

ELŐTERJESZTÉS
a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
2022. szeptember 22-én tartandó ülésére

Tárgy: Békés megye környezetvédelmi helyzete

Tisztelt Közgyűlés!

A Békés Megyei Önkormányzat felkérésére a Békés Megyei Kormányhivatal elkészítette az előterjesztés mellékletét képező, Békés megye környezetvédelmi helyzetéről szóló tájékoztatóját.

A tájékoztatóból kiderül, hogy Békés megye területe levegőtisztasági szempontból az ország viszonylag tisztább levegőjű térségei közé tartozik. A megyében nem üzemelnek a nagyobb levegőszennyezésekért felelős vegyi- és nehézipari művek és az erősen levegőszennyező hőerőművek. Bemutatásra kerülnek továbbá a megye területén jelentősebb légszennyezést okozó tevékenységek.

A megye területén 584 db légszennyező telephelyet tartanak nyilván, mely telephelyeken 1605 db légszennyező pontforrást üzemeltetnek.

Békés megye területén a növénytermesztés és az állattartás a jellemző tevékenység, így a térségben a levegő minősége a por, illetve az esetenként előforduló bűzhatás miatt fordulhatnak elő kedvezőtlen folyamatok.

A nagyobb porkibocsátók a mezőgazdasági üzemek, a szárító és tisztító telephelyek, valamint az egyes ipari üzemek (pl. a téglacserépgyártás, öntödék, kohászat). Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a mezőgazdasági tisztító- és szárító telephelyeken új, korszerűbb berendezéseket állítottak üzembe, illetve korábbi szárító-tisztító rendszereket korszerűsítették. A tisztítóberendezésekhez kapcsolódó jobb leválasztási hatásfokú porszűrők beépítésével csökkentették, illetve a kibocsátási határérték alatt tudják tartani a légszennyező anyagok kibocsátását. A kibocsátott légszennyező anyagok közül a szén-monoxid légszennyező anyag 2019. évi jelentős növekedését az újraindított téglagyár üzemszerű működésének megkezdése okozta. Orosházán a nagymértékű szén-monoxid és nitrogén-oxidok csökkenése a két üveggyár telephelyén történt leválasztóberendezés beépítésének köszönhető.

Békés megye területén Gyulán, Békéscsabán és Orosházán a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Laboratóriumi Osztály manuális mérőhálózat keretében végez környezeti levegő vizsgálatokat.

A területi környezetvédelmi hatóság illetékességi területén lévő jelentősebb fém-, gép- és üvegipari cégeknél folyamatos fejlesztések történtek. A nagy beruházások előzetes vizsgálati eljárásainál minden esetben előírásra kerültek a zajvédelmi követelmények, melyeket a tervezők figyelembe vettek. Gyulán az Airbus beruházása kapcsán két gépipari üzem is létesül. A két gyáregység összetartozó tevékenységet folytat, ezért a két csarnok által okozott zajhatást együttesen kell figyelembe venni. A tevékenységek hatásterülete nagyrészt a zajforrást magába foglaló telekeingatlan határvonalán belülré esik. Egyes irányokba a hatásterület túlnyúlik a zajforrást magába

foglaló telekingatlanon, de ezen esetekben sem található a hatásterületen zajtől védendő terület vagy létesítmény.

Békés megyében 2 db B3 típusú, települési szilárd-hulladék lerakó üzemel (Békéscsaba, Gyomaendrőd) a többi lerakó bezárásra került. A bezárt lerakók rekultivációs utógondozási időszaka egyedileg lett meghatározva, legalább 10 évre.

Békés megyében jelenleg a DAREH Bázis Nonprofit Zrt. végzi a közszolgáltatást a Pest Megyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya által kiadott minősítési engedélye, az NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló Vagyongazdálkodó Zrt. megfelelési véleménye, valamint a területi és az országos hulladékgazdálkodási hatóságok által kiadott hulladékgazdálkodási engedélyek alapján. A Zrt. ezen feladatát jelenleg alvállalkozó szervezetek bevonásával végzi.

Békés megye településein jelenleg összesen 244 db szelektív hulladékgyűjtő sziget áll a lakosság rendelkezésére, amely csökkentés oka a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés elterjedése.

Gyulán, a szennyvíztisztító telep területén zöld-hulladék és állati eredetű hulladékok komposztálása történik. Fentiekén túl komposztálótelep üzemel Gyomaendrőd, Szarvas, Békéscsaba, Dévaványa településeken. Tapasztalataik szerint a komposzt minősége sok esetben nem felel meg a kereskedelmi forgalomba hozatal feltételeinek, ezért az továbbra is hulladék státuszban marad.

A felszín alatti közeg szennyezettségének szempontjából a korábbi évtizedekben a legnagyobb problémát a felszín alatt elhelyezett szimpla falú – üzemanyag és/vagy fűtőolaj tárolására használt – tartályok meghibásodása (lyukadása), az állattartási tevékenységek során keletkező almos, illetve hígtrágya nem megfelelő tárolása, kisebb mértékben a növényvédő szerek elásása, állati eredetű, illetve nehézfém tartalmú hulladékok elhelyezése, valamint technológiai szennyvíz elszikkasztása okozta. Napjainkban leginkább a kőolaj- és földgázkitermelési tevékenység végzése során bekövetkezett szénhidrogén eredetű szennyezések jellemzőek. Ezekben az esetekben nem jellemző kármentesítés elrendelése.

A tájékoztató kitér a Békés megye területén, országos jelentőségű védett természeti területek bemutatására. A védett növényfajok közül a volgamenti hérics, Magyarország legritkább és legveszélyeztetettebb növényritkasága, az ország területén egyetlen állománya Csorvás mellett található. A lakosság körében minden évben jelentős konfliktusforrást jelentenek az emberhez kötődő, településeken élő védett állatfajok, – leginkább a fecskék és gólyák – fészkelése. Denevérekkel kapcsolatban is jelentős a beérkező panaszbejelentések száma (mind az állatvédők, mind az állatok által kellemetlenségeket elszenvedők részéről). Ezen kívül konfliktusokat jelenthet a gazdasági tevékenységek hatása a védett állatokra, területekre. Ezeknek a feloldása is komoly szakmai, hatósági feladatot jelent minden évben.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztés megtárgyalását követően támogassa az alábbi határozati javaslatot.

Határozati javaslat:

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése elfogadja a Békés Megyei Kormányhivatal Békés megye környezetvédelmi helyzetéről szóló 2021. évi tájékoztatóját.

Békéscsaba, 2022. szeptember 15.

Zalai Mihály